

Výzva občianskej iniciatívy Zakladajte kresťanskodemokratické kluby!

(1989)

V politickom vývoji Československa zaznamenávame zlom. V celej republike sa ozývajú heslá za slobodné voľby. Federálne zhromaždenie zrušilo články Ústavy o vedúcej úlohe Komunistickej strany. Študenti a umelci začali spontánne ľudové hnutie, ktoré už spája milióny. Ľud chce slobodu prejavu, tlače, zhromažďovania, združovania a náboženskú slobodu.

Štyri desaťročia útlaku a komunistickej vlády zanechali dôsledky. Niet spolkov a iných organizácií, ani politických strán, ktoré by poskytovali záruky občianskych slobôd. Zoštátnené hospodárstvo je nevykonné. Krajina je znečistená.

Napriek ideologickému nátlaku Komunistickej strany sa spoločnosť na Slovensku vo svojej väčšine stále opiera o morálne hodnoty kresťanstva. Doteraz sme nemali možnosť kolektívne vyjadriť svoje predstavy o usporiadaní štátu a spoločnosti. Zdá sa, že nadišla pravá chvíľa. V záujme spontánneho ľudového hnutia je vznik ustálených organizácií, ktoré ponese odkaz dneška aj potom, keď toto hnutie opadne. Voľby budú slobodné len vtedy, keď bude medzi kým voliť.

Nazdávame sa, že kresťania majú osobitnú povinnosť prispieť k zabezpečeniu výsledkov dnešného hnutia. Urobíme tak, keď sa navzájom spojíme. Zakladajme kresťanskodemokratické kluby (KDK) v mestách, na dedinách aj na pracoviskách. Kluby by mali vychádzať z týchto ideových zásad:

- východiskom pre osobný aj spoločenský život je kresťanský svetonázor, ekumenicky chápaný ako zjednocovacia základ-

ňa členov kresťanských cirkví aj iných občanov, ktorí uznávajú kresťanské etické hodnoty,

- zaručenie plnej náboženskej slobody, zrušenie dozoru štátu nad cirkvami, dodržiavanie ľudských práv,
- rovnoprávnosť osobného, súkromného a spoločenského vlastníctva, podpora súkromného podnikania, ale odčerpávanie neprímeraných ziskov prostredníctvom daní,
- podpora sociálne slabých občanov zo štátnych prostriedkov aj dobrovoľnou prácou iných občanov, podpora pevných rodinných vzťahov.

Kluby by sa mali oboznámiť so situáciou vo svojom okolí, hodnotiť ju z hľadiska týchto ideových zásad a snažiť sa o nápravu nedostatkov.

Založenie klubov oznámte osobne, písomne alebo telefonicky na niektorú z kontaktných adries, alebo už založeným klubom. Na kontaktných adresách dostanete informácie o iných kluboch a ďalšie organizačné informácie. Čo najskôr po vytvorení klubov na celom území Slovenska usporiadame stretnutie ich zástupcov. Rozhodnú, či sa kluby premenia na politickú stranu, s akým názvom, s akou organizačnou štruktúrou a s akým programom. Chceme, aby sa hnutie kresťanskodemokratických klubov rozvíjalo zdola, na základe skutočného záujmu jeho účastníkov, nie zhora, manipuláciou jednotlivcov.

V súčasnej situácii nie je potrebné žiadne úradné povolenie na založenie klubu.

Nech nám v našej snahe Pán Boh pomáha!

Bratislava 30. 11. 1989

Vyzývateľia v. r.:

Ján Čarnogurský, právnik
Hana Ponická, spisovateľka
Konštantín Viktorin, prac. SAV
Ivan Hoffman, pesničkár

Anton Selecký, geológ
Miroslav Tahy, drevársky inžinier
Ivan Čarnogurský, stroj. inžinier

Handwritten text block, possibly a preface or introductory paragraph.

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs.

Final handwritten text block, possibly a conclusion or signature.

Časť druhá

Prejavy na snemoch a výročiach KDH